

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

លេខ/No: D14/1/3

**តាមការប្រជុំសវនាការ និងតាមការសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តទ្រង់ក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស (អមជ ០៣)

ចំពោះមុខ: **ចៅក្រម រូណាក់ គីមសាន** **ប្រធាន**
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម ន័យ ថុល
ចៅក្រម Katinka LAHUIS
ចៅក្រម ហួត ចុន្ទី
កាលបរិច្ឆេទ: **ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១១**

ឯកសារដើម ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL ថ្ងៃ ទៃ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception): 24 / 10 / 2011 ម៉ោង (Time/Heure) : 15:30 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak
---

សាធារណៈ: (សំណើរកោសល្យ)

**សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ែបអឌ្ឍេត លើសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ
របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣**

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ជា លាង
Andrew CAYLEY

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ែបអឌ្ឍេត
Siegfried BLUNK
ឃុំ ប៊ុនឡែង

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាស្តីអំពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះ រាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)^១។

I ប្រវត្តិនិតិវិធី

១. នៅថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី បានបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរ លើកទីពីរ ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (“ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ”) ដើម្បី បើកកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការសម្រាប់សំណុំរឿងនេះ^២។

២.

៣. នៅថ្ងៃទី ២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានដើម្បីជូន ដំណឹងដល់សាធារណជនអំពីការងារដែលកំពុងដំណើរការ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣^៤។

^១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច ស្តីអំពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហ ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ D14/1/1។

^២ សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី ស្តីពីការចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ លើកទី២ ថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ D1/1។

^៣

^៤ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ថ្ងៃទី ២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១។ [http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC_OCII_2_Feb_2011\(Eng\).pdf](http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC_OCII_2_Feb_2011(Eng).pdf)

៤.

៥. នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ^៦។ ក្រោយពីបានចេញសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការនេះរួចមក នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ តាមវិធាន ៥៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលសេចក្តីប្រកាសនោះមានចំណងជើងថា “សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣” (“សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ”)^៧។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានបញ្ជាក់ថា ខ្លួនចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននេះដើម្បី “ធានាថាសាធារណជនបានទទួលព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីដំណើរការនីតិវិធីដែលកំពុងអនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក ហើយជាពិសេសគឺទាក់ទងនឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣”។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក៏បានប្រកាសថា ខ្លួន “នឹងស្នើសុំ” ឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមទៀត ពីព្រោះ “សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិយល់ឃើញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ មិនត្រូវបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានពេញលេញនោះទេ”^៨។

^៦ សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ, លេខសំណុំរឿង ០០៣/០៧-០៩-២០០៩ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ D13។

^៧ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន: សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ មាននៅក្នុង http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC%20INT-OCP%209%20May%202011%20ENG_0.pdf.

^៨ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ: កថាខណ្ឌ ១។

^៩ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ: កថាខណ្ឌ ៦។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសរម្រចត្តិអំពី ៣/២០
 សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

៦. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពីការដកចេញព័ត៌មានរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេលបីថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ដោយដកចេញនូវផ្នែកមួយចំនួននៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ ដែលមានព័ត៌មានទាក់ទងនឹង ១) ការបង្ហាញនូវមតិយោបល់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលតម្រូវឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវតុលាការ (“ព័ត៌មានប្រភេទក”) និង ២) សេចក្តីសង្ខេបនៃសំណើសុំឱ្យមានកិច្ចស៊ើបអង្កេត ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមានបំណងនឹងស្នើឡើង (“ព័ត៌មានប្រភេទខ”) (“ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ”)^{១០}។

៧. នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ ក្រឡាបញ្ជីរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានចុះបញ្ជីសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ^{១១}។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះបានបញ្ជាក់ថា “សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិយល់ឃើញថា ដីកាសម្រេចបង្គាប់មួយនេះ [ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ] គួរត្រូវបានព្យួរទុកសិន រៀបរយតែអង្គបុរេជំនុំជម្រះចេញដីកាបង្គាប់ផ្សេងពីនេះ ដើម្បីរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់ខ្លួន”^{១២}។

៨. បន្ទាប់ពីបានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនរួចមក សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាទៅលើចំណុចដូចខាងក្រោម៖

^{១០} ដីកាសម្រេចស្តីអំពីសេចក្តីសប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ , ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ D14។

^{១១} សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជំទាស់នឹង “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣” របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៤ (២) និង ៧៥(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក។ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ D14/1។

^{១២} សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជំទាស់នឹង “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣” របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៤ (២) និង ៧៥(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក។ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ D14/1 កថាខណ្ឌ ១។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ ៤/២០

“ក. ទាក់ទិននឹងផ្នែកនៃ ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ ទាក់ទងនឹងព័ត៌មានប្រភេទ ក នៃសេចក្តីផ្តើម
ការណ៍ជាសាធារណៈ:

- i. មេត្តាប្រកាសថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញនេះត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈតាំងពីដំបូង ដោយសារតែដីកានេះត្រូវបានចេញដោយគ្មានផ្អែកលើមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់។
- ii. ជាបន្ថែម និងជាជម្រើសមួយទៀត សម្រេចថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ គឺគ្មានសុពលភាពព្រោះដោយសារការបកស្រាយដោយភ័ន្តច្រឡំនូវច្បាប់ជាធរមាន និង/ឬ ដោយសារតែមានការរំលោភទៅលើឆន្ទានុសិទ្ធិ។

ខ. ទាក់ទិននឹងផ្នែកនៃ ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ ទាក់ទងនឹងព័ត៌មានប្រភេទ ខ នៃសេចក្តីផ្តើម
ការណ៍ជាសាធារណៈ: មេត្តាអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ គឺគ្មានសុពលភាពទេ ព្រោះដោយសារការបកស្រាយដោយភាន់ច្រឡំ នូវច្បាប់ដែលនៅជាធរមាន និង/ឬ ដោយសារតែមានការរំលោភទៅលើឆន្ទានុសិទ្ធិ។

គ. ផ្អែកទៅលើ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅក្នុងបញ្ហាមួយនេះ នឹងដើម្បីជំរុញឱ្យមានជំនឿទុកចិត្តពីសាធារណជនបន្ថែមទៀតចំពោះដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងឆាប់រហ័សរបស់តុលាការ៖

- i. សូមមេត្តាអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាចេញផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងពេលនេះ នូវច្បាប់ចម្លងដែលបានកោសលុបរួចនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ព្រមទាំង
- ii. សូមឱ្យធ្វើការសម្រេចរបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ជាសាធារណៈ ដែលស្របតាមការអនុវត្តជាប្រចាំរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ^{១៣} ។

៩. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ គួរត្រូវបានច្រានចោលដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានមួយចំនួនរួមមាន៖ ទីមួយ ទាក់ទិននឹងផ្នែកមួយនៃដីកា ដែលនិយាយអំពីព័ត៌មានប្រភេទ ក នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ: សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញគ្មានការគាំទ្រដោយបទបញ្ញត្តិណាមួយឡើយ ហើយដីកានេះត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈតាំងពីដំបូង។ បន្ថែមពីលើនេះ និងម្យ៉ាងវិញទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសន្និដ្ឋានដោយភ័ន្តច្រឡំថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មិន

^{១៣} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦៨។

មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ណាមួយ ក្នុងការបង្ហាញមតិយោបល់ជាសាធារណៈនោះទេ។ ជាចុងបញ្ចប់សហ
ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា ខ្លួនបានបំពេញកិច្ចក្នុងដែនអំណាច និងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន
ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់។ ទាក់ទងនឹងផ្នែកនៃដីកាស្តីពីព័ត៌មានប្រភេទ ខ នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
ជាសាធារណៈ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអះអាងថា សេចក្តីប្រកាសនេះមិនបានលាតត្រដាង
ព័ត៌មានសម្ងាត់ណាមួយ ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគីណាមួយឡើយ ដូច្នោះសេចក្តីប្រកាសនេះមិន
បានរំលោភលើវិធាន ៥៦(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះទេ។ ក្រៅពីមូលដ្ឋានទាំងនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា
អន្តរជាតិបានអះអាងថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ មិនមានសំរាងហេតុ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមតែ
អំពើចិត្ត និងគ្មានអានុភាពនោះទេ។

១០. នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញដីកាសម្រេចព្យួរការអនុវត្ត ដីកាបង្គាប់
ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ រហូតមានការសម្រេចចុងក្រោយលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (“ដីកាសម្រេចព្យួរការ
អនុវត្ត”)^{១៤}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ដូចតទៅ៖

“ព័ត៌មានដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតស្នើឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ធ្វើការដកចេញនោះ
ត្រូវបានដកស្រង់នៅក្នុងដីកាសម្រេចចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលខ្លួនបានចាត់ថ្នាក់
ឯកសារនោះថាសាធារណៈ”^{១៥}។ ហេតុដូច្នោះ ព័ត៌មាននៅតែបើកចំហដល់សាធារណជន បើទោះ
ជាព័ត៌មាននោះត្រូវបាន “ដកចេញ” ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ។ ហេតុដូច្នោះ ការអនុវត្ត
ដីកាសម្រេចដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាដែលរង់ចាំការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន នឹងមិន
មានឥទ្ធិពលលើការរក្សាភាពសម្ងាត់នៃព័ត៌មាននេះទេ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួល
ស្គាល់ថា សិទ្ធិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅចំពោះមុខខ្លួន នៅក្នុង
សំណុំរឿងនាពេលនេះ និងមានលក្ខណៈជាទ្រឹស្តី ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិត្រូវតែ
អនុវត្តដីកាសម្រេច មុនពេលមានសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន។ ដោយបានទទួល

^{១៤} ដីកាសម្រេចព្យួរការអនុវត្ត “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹង
សំណុំរឿង ០០៣” ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ D14/1/2។

^{១៥} ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ
ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ D14 កថាខណ្ឌ ២ និង ៣។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ៦/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច និងដោយបានពិចារណាលើការពន្យារពេលដ៏ខ្លីមួយ សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្នុងការអនុវត្តដីកាសម្រេចនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណា ឃើញថា វាគឺជាផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះអនុវត្តនូវយុត្តាធិការឥស្សរចិត្ត របស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យ *តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន* នូវការអនុវត្តដីកាសម្រេច ដោយរង់ចាំការ សម្រេចចុងក្រោយលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”^{១៦}។

១១. គ្មានភាគីណាមួយបានដាក់ចម្លើយតបចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះទេ។

II. ច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ

១២. មានការយោងទៅលើវិធាន ២១, ៣៥, ៣៨, ៥៤, ៥៥, ៥៦ និងវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

III. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១៣. ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ ត្រូវបានចេញកាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១។ សហព្រះរាជ អាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១។ បន្ទាប់ពីបានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងរួចមក សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ ដែលស្ថិតក្នុងអំឡុងពេលវេលាកំណត់ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៧៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

១៤. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបាន ដោយអនុលោម តាមវិធាន ៧៤(២) ឬជាជម្រើស អាចអនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

^{១៦} ដីកាសម្រេចព្យួរការអនុវត្ត កថាខណ្ឌ ៥។

១៥. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងនូវទង្វើករណីដូចខាងក្រោម ទាក់ទិននឹងភាពអាចទទួលយក បាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ៖

“អនុលោមតាមអនុវិធាន ៧៤(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង រាល់ដីកាសម្រេចទាំងអស់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។ បើទោះបីជាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ត្រូវ បានដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិតែម្នាក់ឯងក៏ដោយ ក៏បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ អាចទទួល យកបាន ព្រោះ៖

ក. អនុលោមតាមអនុវិធាន ១(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សកម្មភាពរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អាចធ្វើឡើងរួមគ្នា ឬធ្វើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាណាម្នាក់ ក្នុងចំណោមសហព្រះ រាជអាជ្ញាទាំងពីរ។

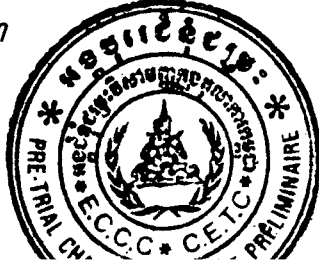
ខ. ដោយសារតែមិនមានការចុះក្នុងឯកសារពីការខ្វែងគំនិតគ្នាណាមួយ ឬដោយហេតុ នីតិវិធីស្តីពីការខ្វែងយោបល់គ្នា មិនបានផ្តួចផ្តើមឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាណាមួយ នោះ អនុវិធាន ៧១(៣)(ឃ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនរារាំងដល់ការដាក់នូវបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នេះឡើយ។

គ. ការអនុវត្តការដាក់សំណុំឯកសារដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ឬ សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេត តែមួយរូបនោះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាពក្នុងករណីនេះ។

ឃ. បើទោះបីជាអង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនយល់ស្របជាមួយនឹងការលើកឡើងនៅក្នុង អនុកថាខណ្ឌ ក ដល់ គ ខាងលើក៏ដោយ ក៏អង្គបុរេជំនុំជម្រះ គួរតែយល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃអនុវិធាន ២១(១) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង៖

i. ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ បានចេញបង្គាប់ដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិតែមួយរូបប៉ុណ្ណោះ ហើយដីកានេះសំដៅដោយផ្ទាល់ចំពោះតែផល ប្រយោជន៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្នុងនាមជាមន្ត្រីឯករាជ្យមួយរូប នៅក្នុងតុលាការ។ ការបដិសេធសិទ្ធិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្នុងការ ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបែបនេះ គឺមិនស្របទៅតាមគោលការណ៍ជា សារវន្តនៃយុត្តិធម៌ សច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ប្រកបដោយ តម្លាភាព ដូចមានចែងក្នុងអនុវិធាន ២១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ៨/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

ii. ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញបានលើកឡើងចំណុចសំខាន់ៗជាសារវន្ត ដែលមិនទាន់បានធ្វើការជំនុំជម្រះដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅឡើយ។ សេចក្តី សម្រេចលើអង្គសេចក្តីរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នឹងផ្តល់នូវគោលការណ៍ណែនាំ ចំពោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក៏ដូចជាភាគីនានា។ ដូច្នោះសេចក្តីសម្រេចនេះ នឹងជំរុញឱ្យមានសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ កាន់តែខ្លាំងឡើងថែមទៀត ព្រមទាំងពង្រឹង នូវជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនចំពោះស្ថាប័នមួយនេះ”^{១៧}។

១៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសូមកត់សម្គាល់ថា នៅពេលដែលពិនិត្យទៅលើបរិបទ ព្រមទាំងពិចារណាជាមួយនឹង វិធាន ៧៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង វាបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា វិធាន ៧៤(២) បានប្រមើលមើលទុកជាមុន នូវសិទ្ធិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅលើដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌ។ ចរិតលក្ខណៈនៃដីកាដែលរងការជំទាស់ គឺ មិនមែនជាដីកាដែលទាក់ទងទាំងស្រុងតែទៅលើកិច្ចស៊ើបអង្កេតព្រហ្មទណ្ឌប៉ុណ្ណោះនោះទេ ដីកា នេះក៏ទាក់ទងផងដែរទៅលើសកម្មភាពរបស់មន្ត្រីតុលាការ។ ហេតុដូច្នោះការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ផ្អែកតាម វិធាន ៧៤(២) នឹងតំណាងឱ្យការរួមបញ្ចូលគ្នាដោយខុសគ្នា នូវស្ថានភាពអង្គហេតុ ជាមួយនឹង បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ ដូចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានពឹងផ្អែក សម្រាប់បង្កើតជាយុត្តាធិការ ក្នុង ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។

១៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា វិធានផ្ទៃក្នុង ក៏ដូចជាក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មិនបាន ចង្អុលបង្ហាញមូលដ្ឋានច្បាប់ សម្រាប់ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីណាមួយ ឬ មន្ត្រីរបស់តុលាការណាម្នាក់ ធ្វើការដកចេញនូវព័ត៌មាននោះឡើយ។ នេះគឺជាលើកដំបូងបំផុត ដែល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដែលមានលក្ខណៈបែបនេះ ដូច្នោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវតែ ពិនិត្យជាដំបូងទៅលើមូលដ្ឋានច្បាប់ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការចេញដីកាសម្រេចមួយនេះ ហើយអង្គបុរេ

^{១៧} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ១៣។

ជំនុំជម្រះនឹងត្រូវពិនិត្យថា តើមូលដ្ឋាននេះអាចបង្កើតឱ្យបានជាសិទ្ធិដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ តាមច្បាប់ជាធរមានបាន ដែរឬយ៉ាងណា។

១៨. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា មូលដ្ឋានច្បាប់សម្រាប់ការចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ គឺជាវិធាន ២១, ៥៤, ៥៥, ៥៦, និងវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

១៩. បន្ទាប់ពីបានវិភាគទៅលើវិធានទាំងអស់នេះនៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅក្នុងដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយល់ឃើញទាក់ទងដល់ព័ត៌មានប្រភេទ ក ថា៖

“អនុលោមតាមវិធាននេះ [វិធាន ៥៤] សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមានសិទ្ធិត្រឹមតែផ្តល់នូវការសង្ខេប នៃការដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ តែប៉ុណ្ណោះ ដោយពុំមានសិទ្ធិធ្វើការបង្ហាញមតិយោបល់ជាសាធារណៈទាក់ទងនឹង “ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលតម្រូវឱ្យមានការស៊ើបសួរ” នោះឡើយ ព្រោះនេះជាកិច្ចការស៊ើបសួររបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (វិធាន ៥៥.១)”^{១៨}។

២០. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសង្កត់ធ្ងន់ថា វិធាន ៥៤ អនុវត្តបានតែនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតបឋម តែប៉ុណ្ណោះ ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសន្និដ្ឋានថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមិនមានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីចេញផ្សាយសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈឡើយ៖

វិធាន ៥៤ ចែងបន្ថែមថា “លើសពីនេះទៅទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាអាចកែតម្រូវរួមគ្នាដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈនូវព័ត៌មានមិនពិត ឬព័ត៌មាននាំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំនៅពេលដែលសំណុំរឿងនេះ ស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតបឋម”។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ ការស៊ើបអង្កេតបឋម (វិធាន ៥០) បានបញ្ចប់ជាមួយនឹងការបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរមកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយអនុលោមតាមវិធាន

^{១៨} ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ កថាខណ្ឌ ៤។

៥៣.១ នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ រួចទៅហើយ^{១៩}។ ដូច្នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មិនមានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ដើម្បីចេញ “សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ ប្រភេទក នោះទេ។

២១. បន្ថែមលើនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានប្រភេទ “ខ” សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរកឃើញថា៖

“...សហព្រះរាជអាជ្ញាបានរំលោភលើវិធាននៃការរក្សាការសម្ងាត់ ដោយបានជូនដំណឹងដល់ សាធារណជនជាមុន និងយ៉ាងលម្អិតអំពីការណ៍ដែលខ្លួន “ស្នើសុំដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឱ្យ” អនុលោមតាមវិធាន ៦៦.១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”^{២០}។

២២. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចជាចុងក្រោយថា៖

“អាស្រ័យហេតុនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិធ្វើ ការផ្សព្វផ្សាយអំពីការដកចេញពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននូវព័ត៌មានប្រភេទ “ក” និង “ខ” ដែល បានផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ អ.វ.ត.ក ក្នុងរយៈពេលបីថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ គិតចាប់ពីថ្ងៃនៃការ ដាក់ឯកសារ”^{២១}។

សំរាប់ហេតុសម្រាប់ការសម្រេចនេះមានដូចតទៅ៖

“ដោយយោងទៅលើអនិច្ចាសក្ខីភាពនៃព័ត៌មានប្រភេទ “ក” និងការរំលោភលើវិធាននៃការរក្សា ការសម្ងាត់ទាក់ទងនឹងព័ត៌មានប្រភេទ “ខ” សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពី ការដកសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានដែលបានធ្វើ នៅក្នុងទម្រង់ដូចដែលខ្លួនបានចេញសេចក្តីប្រកាស ព័ត៌មាននេះ។ ការណ៍នេះធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើឱ្យមានទំនុកចិត្តឡើងវិញនៅក្នុងនិច្ចាសក្ខីភាព និងការ សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ និងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីខាងមុខ”^{២២}។

^{១៩} ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ កថាខណ្ឌ ៥ ដល់ ៦។

^{២០} ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ កថាខណ្ឌ ៧។

^{២១} ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ កថាខណ្ឌ ៩។

^{២២} ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ កថាខណ្ឌ ៨។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១១/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

២៣. ពាក់ព័ន្ធនឹងការរកឃើញរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងនឹងព័ត៌មានប្រភេទ “ក” អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការអានលម្អិតទៅលើវិធាន ៥៦ និងវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង គាំទ្រដល់ការរកឃើញនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៦ នៃដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានចេញ ដែលថា “សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមិនមានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ណាមួយ ក្នុងការបង្ហាញនូវព័ត៌មានប្រភេទ “ក” នៃសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននោះឡើយ” ដោយហេតុថា កាតព្វកិច្ចរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៥៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អាចអនុវត្តបានយ៉ាងច្បាស់លាស់តែនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការស៊ើបសួរ *បឋម* តែប៉ុណ្ណោះ និងមិនអាចពន្លាតការអនុវត្តនេះមកនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ *តាមផ្លូវតុលាការ* ដែលសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយនេះ។

២៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៥៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង កាតព្វកិច្ចរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការជូនដំណឹងទៅកាន់សាធារណជន អំពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត ត្រូវបានកំហិតមកត្រឹមតែ (១) ការផ្តល់ឱ្យនូវការសង្ខេបសត្យានុម័តនៃព័ត៌មាន ដែលមាននៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅស៊ើបសួរ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅស៊ើបសួរបន្ថែម និងដីកាសន្និដ្ឋានស្តារពរ និង (២) ការកែតម្រូវព័ត៌មានមិនត្រឹមត្រូវ ឬព័ត៌មានដែលនាំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំ *ដរាបណាសំណុំរឿងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃកិច្ចស៊ើបសួរបឋមនៅឡើយនោះ* ។^{២៣}

២៥. បន្ថែមលើនេះ^{២៤} វិធាន ៥៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងថា ក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ មានតែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែប៉ុណ្ណោះ ដែលមានការទទួលខុសត្រូវ និងអំណាចផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីធានាថាព័ត៌មានចាំបាច់ ត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យសាធារណជន។

^{២៣} បើទោះជាសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១២១ កថាខណ្ឌទី៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាក៏ដោយ ក៏សហព្រះរាជអាជ្ញា [អន្តរជាតិ] នៅតែត្រូវតែគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលចែងថា ការប្រកាសសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបានតែនៅពេលណា “ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា ព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយពីរឿងណាមួយនោះ គឺជាព័ត៌មានមិនពិត” តែប៉ុណ្ណោះ។

^{២៤} មាត្រា ១២១ កថាខណ្ឌទី៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ចែងថា “ការបំពានលើការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ គឺជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន”។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១២/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

- ១. ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគី ការស៊ើបសួរមិនត្រូវធ្វើឡើងជាសាធារណៈឡើយ។ បុគ្គលទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុងការស៊ើបសួរត្រូវរក្សាឱ្យបាននូវការសម្ងាត់។
- ២. ក៏ប៉ុន្តែ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាច៖
  - ក. តាមរយៈផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ ផ្តល់ដោយរួមគ្នានូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងការស៊ើបសួរ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាជាការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសាធារណជនដឹងអំពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ឬដើម្បីកែតម្រូវព័ត៌មានមិនពិត ឬ ព័ត៌មាននាំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំ។ និង
  - ខ. ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស ផ្តល់ការអនុញ្ញាតដោយរួមគ្នាដល់សារព័ត៌មាន ឬអ្នកដទៃទៀតដែលមិនមែនជាភាគីឱ្យចូលរួម ដោយមានកម្រិតនៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយការចូលរួមនេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យដ៏តឹងរ៉ឹងរបស់ខ្លួន និងបន្ទាប់ពីបានសួរយោបល់របស់ភាគីនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះ។ ក្នុងករណីមិនគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌណាមួយ ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតម្រូវ វិធាន ៣៦ ដល់ ៣៨ ត្រូវយកមកអនុវត្ត។

២៦. វិធាន ៣៥ ចែងថា៖

- ១. “អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញអាចដាក់ទណ្ឌកម្ម ឬ បញ្ជូនទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនូវជនណាម្នាក់ ដែលជ្រៀតជ្រែកដោយចេតនាពិតប្រាកដ ក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ រួមទាំងបុគ្គលដែល

  - ក. ផ្សាយចេញព័ត៌មានសម្ងាត់ ដោយរំលោភទៅនឹងដីការរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះ [...]។

- ២. នៅពេលដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះ មានហេតុផលជឿថា បុគ្គលណាម្នាក់អាចធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយ ដូចចែងក្នុងអនុវិធាន ១ ខាងលើ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះអាច៖
  - ក. ចាត់ការជាមួយបញ្ហានេះជាបន្ទាន់។
  - ខ. ដឹកនាំការស៊ើបសួរបន្ថែម ដើម្បីឱ្យដឹងប្រាកដថា តើមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចាត់ការតាមនីតិវិធី ឬ

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១៣/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

[...]

៦. រាល់សេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងក្រោមវិធាននេះ អាចត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ [...]"។

២៧. ដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានបំពេញកិច្ចមួយចំនួនដោយគ្មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ ហើយបានរំលោភបំពានបន្ថែមទៀតទៅលើវិធានស្តីអំពីការសម្ងាត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៥៦ (១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ មូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់នៅក្នុងការចេញដីកាសម្រេចនេះ មិនឃើញមាននៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួននោះទេ ប៉ុន្តែមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់នេះឃើញមាននៅក្នុងវិធាន ៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធានផ្ទៃក្នុង ៣៥ (១) ដែលចែងស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ប្រើពាក្យថា “រួមទាំងបុគ្គលដែលមានចែងដូចខាងក្រោម” និងមិនកំហិតត្រឹមតែ អំពើនានាដែលមានរៀបរាប់យ៉ាងជាក់លាក់នៅក្នុង ផ្នែកនេះនៃវិធាននេះឡើយ។ អំពើទាំងនេះ គឺជាឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃប្រភេទអំពើនានា ដែលស្ថិតនៅក្នុងចង្កោមនៃកិច្ចទាំងឡាយណា ដែលអាចបង្កើតបានជាការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់ អង្គជំនុំជម្រះដោយចេតនា។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលទទួលខុសត្រូវលើកិច្ចស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការ មានសិទ្ធិចេញដីកាសម្រេច ពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភបំពានលើការរក្សាការសម្ងាត់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សូម្បីតែការរំលោភបំពាននោះគឺជាការគិតថាមានក៏ដោយ ពីព្រោះថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចាត់ការជាមួយបញ្ហានេះជាបន្ទាន់ ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងវិធាន ៣៥ (២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

២៨. វិធាន ៣៥ (៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងអំពីសិទ្ធិក្នុងប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច ។ ដូច្នេះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអាចទទួលយកបាន ដោយអនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុងមួយនេះ ។ ដោយបានពិចារណាលើសារៈសំខាន់នៃដីកាសម្រេចនេះ ដែលមើលទៅឃើញថាបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើវិធាន ៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នោះមិនមានជាបញ្ហាទេថាតើសហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញកិច្ចនេះតែម្នាក់ឯង ឬយ៉ាងណានៅក្នុងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១៤/២០
 សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

IV. បទដ្ឋាននៃការពិនិត្យពិចារណា

២៩. ដូចដែលបានរកឃើញរួចមកហើយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវពិចារណាថា តើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មានកំហុសអង្គច្បាប់ ឬកំហុសអង្គហេតុ ឬបានរំលោភបំពានលើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងការចេញ ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានដែរឬទេ^{២៥} ។

V. សេចក្តីពិចារណាលើអង្គសេចក្តី

៣០. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអះអាងថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុសដោយប្រកាសថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មិនមានមូលដ្ឋានច្បាប់ណាមួយសម្រាប់ការបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន បានឡើយ ហើយសហព្រះរាជអាជ្ញាលើកជាទង្វើករណ៍ទៀតថា ខ្លួនបានបំពេញកិច្ចនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ អំណាច និងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់។ ទាក់ទងទៅនឹងផ្នែកនៃដីកាសម្រេច ដែលដោះស្រាយលើព័ត៌មានប្រភេទ “ខ” នៃសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជាសាធារណៈនោះ សហព្រះរាជ អាជ្ញាអន្តរជាតិលើកឡើងថា វាមិនមានព័ត៌មានសម្ងាត់ណាមួយ ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគីណា មួយឡើយ ហេតុដូច្នេះ វាមិនបំពានទៅលើវិធាន ៥៦ (១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះទេ។

៣១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សិទ្ធិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការផ្តល់មតិយោបល់ជា សាធារណៈ ឬក្នុងការបង្ហាញអំពីមតិយោបល់សាធារណៈ ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលបំពេញ ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនោះ មិនមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ សិទ្ធិបែបនេះ ត្រូវបានកំហិតដោយបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមានកាតព្វកិច្ច

^{២៥} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (អបជ័០៩) ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើលើកទីពីររបស់លោក នួន ជា សុំឱ្យបំពេញ កិច្ចស៊ើបសួរ (វិធាន ៣៥) ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារលេខ D384/5/2 កថាខណ្ឌ ១៧ ដល់ ១៩, កថាខណ្ឌ ៣៨ និងកថាខណ្ឌ ៤៣ ដល់ ៤៥។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១៥/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

ត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌកំហិតទាំងនេះ។ យុត្តិកម្មសម្រាប់ទង្វើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួននោះ មិនអាចធ្វើឲ្យទង្វើរបស់គាត់ត្រឹមត្រូវ ហើយ មិនអើពើចំពោះឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងការចេញផ្សាយព័ត៌មាននៅក្នុងដំណាក់ កាលនៃកិច្ចស៊ើបសួររបស់តុលាការបានឡើយ។ ខណៈពេលដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្របជា គោលការណ៍ និងដូចដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិជាធរមាននានា ដែលថា ការអនុញ្ញាត ឱ្យសាធារណជនទទួលបាននូវព័ត៌មានស្តីពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី គឺជាសិទ្ធិជាសារវន្តដើម្បីទទួលបាន ការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌នោះ^{២៦} អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា បទប្បញ្ញត្តិនៃវិធានផ្ទៃក្នុង ជាក់លាក់នានា ចែងយ៉ាងច្បាស់អំពីថា តើបុគ្គលណាដែលមានសិទ្ធិដើម្បីធ្វើសេចក្តីផ្តេងការណ៍ជា សាធារណៈស្តីពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីដែលកំពុងប្រព្រឹត្តិទៅ ថា តើសេចក្តីផ្តេងការណ៍នោះនឹងត្រូវធ្វើ ក្នុងកាលៈទេសៈបែបណា និងត្រូវធ្វើនៅក្នុងដំណាក់កាលណានៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាក់លាក់នានា។ ការគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្លូវច្បាប់ទាំងនេះគឺជាកាតព្វកិច្ច។

៣២. ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណុចនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកជា ទង្វើករណីថា “បញ្ជីដែលមាននៅក្នុងចំណុច “ខ” មិនអាចត្រូវបានពិចារណាថាជាអ្វីក្រៅពីសេចក្តី សង្ខេបជាទូទៅមួយ”^{២៧} នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិថា វិធាន ផ្ទៃក្នុង មិនតម្រូវ ឬចងកាតព្វកិច្ចដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា ឱ្យផ្តល់សេចក្តីសង្ខេបព័ត៌មានបែបនេះទៅឱ្យ សាធារណជនឡើយ។ មិនថាកម្រិតនៃភាពលម្អិតនៅក្នុងបញ្ជីនោះយ៉ាងណានោះទេ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ សូមរំលឹកដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ចំពោះការកត់សម្គាល់មុនៗរបស់ខ្លួន ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងភាពសម្ងាត់នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាក់ទងទៅនឹងសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ^{២៨}។

^{២៦} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៣៨។

^{២៧} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤០។

^{២៨} សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំបើកសវនាការសួរដេញដោលផ្ទាល់មាត់ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អបជ០៤ និងអបជ០៥ ឯកសារលេខ D164/4/3 ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ កថាខណ្ឌ ៥។ សូមមើលផងដែរនូវសេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យពិនិត្យមើលឡើង វិញនូវសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងសំណើសុំឱ្យមានសវនាការ ដើម្បីពិនិត្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃសំណុំរឿង អបជ០៤ និងអបជ០៥ ឯកសារលេខ D164/4/9 ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩ កថាខណ្ឌ ៣០។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១៦/២០
សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

៣៣. បន្ថែមលើនេះ ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិយល់ឃើញថា ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួររបស់តុលាការត្រូវបានចេញផ្សាយនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាមុនដើម្បីឱ្យខ្លួនអាចធ្វើដូច្នោះបាន។ ប្រសិនបើគាត់បានស្នើសុំ ហើយសំណើរបស់គាត់ត្រូវបានបដិសេធ នោះគាត់អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍សេចក្តីសម្រេចបដិសេធនោះមកអង្គបុរេជំនុំជម្រះបាន។ ការដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមិនបានស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ហើយបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដោយខ្លួនឯង គឺមានន័យថា គាត់មិនបានអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចនៃការរក្សាភាពសម្ងាត់ទេ ដូចដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ។ ដូច្នោះ ដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិដកព័ត៌មានចេញវិញ មានយុត្តិកម្មត្រឹមត្រូវ។

៣៤. មុននឹងពិចារណាបន្ថែមទៀតទៅលើប្រយោគចុងក្រោយនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ខណៈពេលដែលចៅក្រមចំនួនបីរូបនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានត្រូវបានតម្កល់ទាំងស្រុង ហើយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវបានបដិសេធចោលនោះ ចៅក្រមចំនួនពីររូបទៀតនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ផ្តល់សំអាងហេតុ និងស្នើឡើងថា ដីកាបង្គាប់ត្រូវបានតម្កល់ជាផ្នែកតែប៉ុណ្ណោះ ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចរបស់ដីកាបង្គាប់នោះ នៅតែមិនមានអានុភាពដដែល ហើយដូច្នោះ ជាលទ្ធផល បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវបានទទួលយកដោយផ្នែកផងដែរ។ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១៤ (២) នៃច្បាប់ស្តីអំពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងវិធាន ៧៧ (១៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង យោបល់ដោយឡែក និងដោយផ្នែកទាំងនេះត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនឹងសេចក្តីសម្រេចមួយនេះ និងត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់។ បន្ថែមលើនេះ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៧ (១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយដោយសារថាអង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនទទួលបាននូវមតិគាំទ្រភាគច្រើនពីចៅក្រមចំនួន ៤ (បួន) រូបទេ នោះ ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវមានអានុភាព។

សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្តីអំពី ១៧/២០
 សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០៣

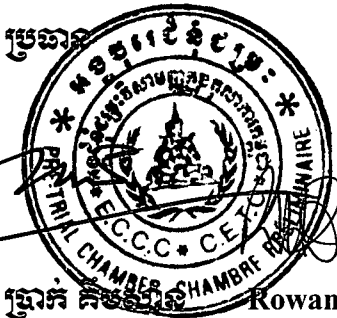
VI. សេចក្តីសម្រេច

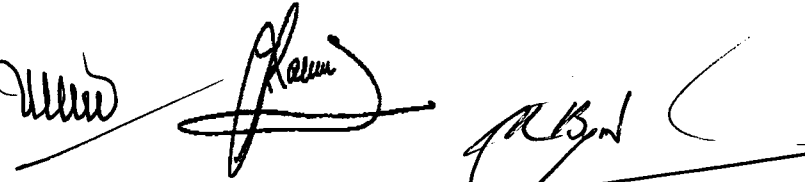
ហេតុដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ៖

- ១. ជាឯកច្ឆន្ទ យល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន។
- ២. ជាឯកច្ឆន្ទ ប្រកាសថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនទទួលបានសំឡេងគ្រាំទ្រពីអង្គចៅក្រម ចំនួនបួនរូប ដើម្បីសម្រេចបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើអង្គសេចក្តីបាននោះទេ។

ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មានរបស់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតត្រូវមានអានុភាព។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១

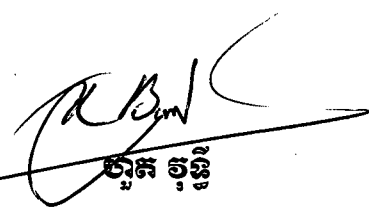
ប្រធាន

 ប្រធាន គីឡាន ឌុន
 Rowan DOWNING

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

 នំយ ថុល   Kantinka LAHUIS   ហ៊ុន ចុន្ទី

**យោបល់របស់ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន ចៅក្រម ន័យ ថុល និងចៅក្រម ហួត វុទ្ធី ទាក់ទងនឹង
និយត្តាពនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យជ្រកព័ត៌មាន៖**

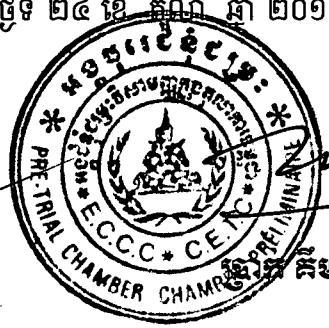
យើងយល់ឃើញថា ការប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានធ្វើឱ្យ
បែកធ្លាយឯកសារសំងាត់ដែលកំពុងស្ថិតក្នុងការស៊ើបសួរនោះ ជាក់ហុសដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
បានបង្កើតឡើងដោយផ្ទាល់។ ការដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងវិញនូវព័ត៌មាន ដែលខ្លួនបាន
បង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិដកចេញពីសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានជាសាធារណៈ នៅក្នុងដីកាសម្រេច
របស់ខ្លួននោះ គឺ ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់ពីចំណុចដែលត្រូវដក តែប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុដូច្នោះ យើងយល់
ឃើញថា ការដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ធ្វើការ
ផ្សព្វផ្សាយអំពីការដកចេញសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានប្រភេទ “ក” និង “ខ” របស់ខ្លួន នោះ គឺ ជាការចាំបាច់។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១

ហួត វុទ្ធី

ន័យ ថុល

ប្រាក់ គឹមសាន

**យោបល់របស់ចៅក្រម Rowan DOWNING និងចៅក្រម Katinka LAHUIS ទាក់ទងនឹងនិយត្តភាព
នៃដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មាន៖**

១. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានក៏ត្រូវបានឱ្យដឹងទៅលើស្ថានភាពនេះ ដោយខ្លួនបានបង្ហាញជាសាធារណៈ
ជាថ្មីម្តងទៀតនូវព័ត៌មានសម្ងាត់ជាច្រើនផ្នែក ដែលព័ត៌មាននោះត្រូវបានសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតខ្លួន
ឯងបានបង្គាប់ឱ្យដកចេញ។ ដោយបានធ្វើដូច្នោះ ដីកាបង្គាប់របស់ខ្លួនមិនមានអានុភាពជាក់ស្តែងអ្វី
ឡើយ ដោយហេតុថាការផ្សាយព័ត៌មាននោះ ត្រូវឱ្យគេយល់ថា ជាការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់សហ
ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងការធ្វើដូច្នោះ ប៉ុន្តែជាលទ្ធផលការធ្វើបែបនេះ បណ្តាលឱ្យដីកាបង្គាប់ដក
ព័ត៌មានរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនមានសុពលភាព និងគ្មានអានុភាព។

២. នៅក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ ការបដិសេធចោលនូវបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ទាំងស្រុង និងការបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មាននោះ នឹងមិនមានន័យអ្វីឡើយ ដោយហេតុថា អានុភាពនៃការ
ធ្វើបែបនេះ នឹងប្រាសចាកចេញពីខ្លឹមសារនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មាននោះ ពីព្រោះថា ព័ត៌មាននោះ
បានស្ថិតនៅក្នុងបណ្តាញសាធារណៈរួចទៅហើយ ។ យើងជាចៅក្រមដែលបានចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម
នេះពិចារណាលើព្រឹត្តិការណ៍នេះ វានឹងជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ល្អបំផុត ក្នុងការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
ដោយផ្នែក ត្រង់ផ្នែកនៃសេចក្តីសម្រេចនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យដកព័ត៌មាន ដែលមិនមានអានុភាព។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១

Rowan DOWNING Katinka LAHUIS